

Opinnäytetyö (AMK)

Media-ala

Journalismi

2021

Kirsi Lähti

ELOKUVAKRITIIKKI PODCASTEISSA JA VODCASTEISSA

OPINNÄYTETYÖ (AMK) | TIIVISTELMÄ

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU

Media-ala
Journalismi

2021 | 31 sivua, 2 liitesivua

Kirsi Lätti

ELOKUVAKRITIIKKI PODCASTEISSA JA VODCASTEISSA

Opinnäytetyössäni kartoitan, millaisia suomen- ja englanninkielisiä ammattimaisia elokuvakritiikkiä sisältäviä podcasteja ja videopodcasteja internetistä löytyy ja miten ne uudistavat elokuvakritiikkiä. Ammattimaisella tarkoitan median edustajien ja muiden media- ja elokuva-alan ammattilaisten tekemää kritiikkiä.

Löytämistäni kritiikeistä olen kiinnostunut erityisesti elokuva-arvosteluista ja tutkin niistä muutamaa tarkemmin laadullisen sisällönanalyysin keinoin. Pääasialliset tutkimuskysymykseni ovat: millaisia ammattimaiset podcast- ja videopodcast-muotoiset elokuvakritiikit ja erityisesti elokuva-arvostelut ovat ja miten tämä uusi ilmaisumuoto uudistaa elokuvakritiikkiä.

Suomalaiset elokuvajournalismin ammattimaiset toimijat eivät ole ainakaan vielä laajasti alkaneet tekemään elokuvakritiikkiä sisältäviä podcasteja ja videopodcasteja. Poikkeuksena Episodi-lehti vaikuttaa tekevän podcasteja ja erilaisia videopodcasteja jo totunnaisesti. Ulkomailla ilmiö on yleisempi.

Elokuva-arvosteluita sisältävien podcastien ja vodcastien elokuvakritiikkiä uudistavia piirteitä ovat ainakin erilaiset audiovisuaaliset ilmaisukeinot, usean henkilön yhteiskritiikit ja rento ja epämuodollinen retoriikka sekä yleisön puhuttelu. Vodcasteissa käytetään videota erityisesti havainnollistamiseen, perusteluun ja kuvailuun, kun taas sanallinen arvioiminen on yleensä videopodcasteissa ytimekkäämpää kuin perinteisessä elokuvakritiikissä. Useamman kriitikon arvostelut puolestaan tarjoavat yleisölle viihdettä ja useita, toisistaan poikkeaviakin mielipiteitä elokuvasta.

ASIASANAT:

Elokuva-arvostelut, elokuvakritiikki, kritiikki, verkkojournalismi, podcast-lähetys

BACHELOR'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Degree Programme in Media Arts

2021 | 31 pages, 2 pages in appendices

Kirsi Lätti

MOVIE CRITICISM IN PODCASTS AND VODCASTS

In my thesis I survey what kinds of Finnish and English professional podcasts and videopodcasts that include film criticism can be found in the Internet, and how they innovate movie criticism. By professional I mean movie criticism made by journalists and other media and movie industry professionals.

From all the criticisms I have discovered, I am particularly interested in the movie reviews and I study some of them in more detail using qualitative content analysis. My main research questions are: what are the movie criticism, especially the movie review, podcasts and vodcasts like, and how does this new form innovate movie criticism.

Finnish professionals of movie journalism have not yet started widely doing podcasts and videopodcasts that include movie criticism. An exception is the Episodi-magazine, that seems already to be doing podcasts and different kinds of videopodcasts conventionally. The phenomenon is more common abroad.

At least different kinds of audiovisual means of expression, joint criticisms and a relaxed and informal rhetoric and addressing the audience are the attributes of movie criticism podcasts and vodcasts that innovate movie criticism. Vodcasts use video especially to demonstrate, argue and describe, whereas the verbal reviewing is often more concise than in the traditional movie criticism. Reviews that include more than one critic offer the audience entertainment and several, even divergent opinions about the movie.

KEYWORDS:

film criticism, criticism, review, online journalism, podcasts

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	5
2 KRITIIKKI	6
2.1 Kritiikin määritelmä	6
2.2 Elokvakritiikki	7
2.3 Kritiikin rakenne	8
2.4 Kritiikin lajeja	10
2.5 Elokvakritiikin lajeja	12
3 PODCAST JA VODCAST	15
4 AINEISTO JA METODIT	17
5 KRITIIKKIANALYYSIT	19
5.1 Variety	19
5.2 Episodi	20
5.3 Chris Stuckmann	22
5.4 Rolling Stone	24
5.5 Empire	25
5.6 Image	26
6 TULOSTEN YHTEENVETO	28
7 JOHTOPÄÄTÖKSET	31
LÄHTEET	32

LIITTEET

Liite 1. Vodcastit kritiikin tyypin, elementtien, pituuden, arvostelijoiden määrän ja levi-tyksen mukaan.

Liite 2. Podcastit kritiikin tyypin, elementtien, pituuden, arvostelijoiden määrän ja levi-tyksen mukaan.

1 JOHDANTO

”Elokuva-arvostelu on kaiken kaikkiaan pätevä kirjalliseen muotoon siirretty jälki elokuvan reseptiokokemuksesta”, määritteli Ari Kivimäki vuonna 2001. 20 vuoden aikana on kuitenkin tapahtunut muutosta, ja nykyään elokuvakritiikkiä tehdään myös uusilla, internetin mahdollistamilla tavoilla. Podcastit ja vodcastit, eli videopodcastit ovat tuoneet kritiikkiin aiempaa monipuolisempia ilmaisukeinoja. Näitä hyödyntävätkin sekä monet toimitukset että harrastelijat. Samaan aikaan internet on ollut haasteellinen ympäristö kirjoitetulle kritiikille, joka kerää huonosti klikkejä (Alanne 2015, 19).

Verkossa oleva elokuvakritiikin määrä on valtavassa kasvussa, sillä internet tarjoaa helpon julkaisualustan myös harrastelijakritikoille. Suomalaisen journalistisen elokuvakritiikin määrä on kuitenkin laskenut. Esimerkiksi Image ja MTV lopettivat elokuva-arvostelujen julkaisemisen vuonna 2014. (Alanne 2015, 5.) Kritiikki on usein korvautunut muulla elokuvajournalismilla, kuten elokuvatähtien haastatteluilla. Kriitikoiden keskuudessa suomalaista kritiikkiä on myös moitittu heikkotasoiseksi (Alanne 2015, 5).

On puhuttu myös kritiikin kriisistä tai kuolemasta. Marissa Mehr (2017) kuitenkin puolustaa kritiikkiä Kritiikin Uutiset-lehden pääkirjoituksessa ja toteaa kuolleeksi korkeintaan kritiikin vanhan muodon. Suomen arvostelijain liitto ry myös julkaisi vuonna 2020 kritiikin eettiset ohjeet (Suomen arvostelijain liitto ry 2020).

Ammattimaisen, tekstimuotoisen elokuvakritiikin nykytilaa verkossa on tarkasteltu useaan otteeseen (esim. Alanne 2015; Lainto 2010; Kumen 2018). Itse otan tarkasteluun elokuvakritiikin uudet ilmaisumuodot, eli vodcastit ja podcastit. Ammattimaisella kritiikillä tarkoitan esimerkiksi ammatikseen kritiikkiä kirjoittavien journalistien ja muiden media- ja elokuva-alan ammattilaisten tekemää kritiikkiä.

Kartoitan, millaisia ammattimaisia elokuvakritiikkiä sisältäviä podcasteja ja vodcasteja verkosta löytyy, millaisia ne ovat sisällöltään ja miten ne uudistavat elokuvakritiikkiä lajityyppinä. Pääasialliset tutkimuskysymykseni ovat: millaisia ammattimaiset podcast- ja vodcast-muotoiset elokuva-arvostelut ovat ja miten tämä uusi ilmaisumuoto uudistaa elokuvakritiikkiä.

Aihevalintaani vaikutti henkilökohtainen kiinnostukseni elokuvaan ja elokuvajournalismiin. Kirjoitan elokuvakritiikkejä Uudenkaupungin Sanomiin, joten opinnäytetyöprosessin aikana voin myös oppia uusista kritiikin laatimisen tavoista.

2 KRITIIKKI

Määrittelen tässä luvussa kritiikin ja elokuvakritiikin käsitteet ja niiden alalajeja sekä yleistä rakennetta.

2.1 Kritiikin määritelmä

Kritiikki-termiä käytetään Suomessa yleensä viittaamaan lehdistössä ilmestyviin journalistisiin kritiikkeihin (Pantti 2002, 85). Sitä käytetään kuitenkin myös anglosaksisessa merkityksessä, eli monia muita taidetta käsitteleviä tekstejä kattavana kattoterminä (Heikkilä 2012a, 5). Kritiikki kattaa siis esimerkiksi taiteentutkimuksen, esseistiikan ja journalistiset arvostelut (Pantti 2002, 85). Tässä työssä olen kiinnostunut pääosin elokuva-arvosteluista. Käyttämässäni tutkimuskirjallisuudessa käytetään kuitenkin suurelta osin kritiikki-termiä. Käytän sanaa arvostelu, kun haluan korostaa arvostelun eroa muiden kritiikin muotojen välillä.

Kritiikissä taiteelle annetaan sanallisia merkityksiä, jonka lisäksi se on historiallinen käytäntö ja arvioiva kirjoittamisen tapa (Heikkilä 2012b, 12). Se voidaan määritellä uuden taiteen kuvailuksi, tulkinnaksi ja arvottamiseksi (emt., 51). Kritiikki voi kuitenkin viitata myös samoihin, jo tärkeiksi todettuihin teoksiin monta kertaa, jolloin teoksille kehittyä ajan myötä kulttimaine (emt., 29). Kritiikkiä luodaan kaikista taiteenlajeista ja siksi kaiken kattavaa kritiikin menetelmää ei ole. Sen sijaan taidelajien historia, kritiikin yleisö ja päämäärä vaikuttavat kaikki kritiikin tarkastelutapoihin. (Emt., 27.)

Kritiikissä on kyse historiallisten mallien ohjailemasta, asiantuntevasta taideteosten tarkastelusta ja niiden merkitysten arvioimisesta ja kriitikon omien käsitysten välittämisestä. Esseistinen kritiikki puolestaan pyrkii vaikuttamaan lukijaan ja esittelemään kriitikon vaikutelmia, ei niinkään selittämään taidetta. (Heikkilä 2012b, 27–28.) Kritiikki on perinteisesti ollut asiantuntijätietoa ja taidetta korostavaa ja asettunut siksi yleisönsä yläpuolelle. Sen tarkoituksiksi on nähty yleisön ”valistaminen” ja ”ohjaaminen”. (Pantti 2002, 88.)

Kritiikin ja sen julkaisukanavien määrä on kasvanut, mutta sen asema on kuitenkin samalla heikentynyt: kritiikki on viihteellistynyt ja alkanut kilpailla yleisön huomiosta. Monet puhuvatkin siksi kritiikin kriisistä. Samalla kun yhä useampi on alkanut kirjoittaa kritiikkiä, on sen määrä lehdistössä laskenut journalismin murroksen seurauksena.

Asiantuntijapuhetta sisältävä kritiikki on leimattu elitistiseksi ja kulttuurijournalismi on alkanut korostaa arkipäiväistä lähestymistapaa taiteeseen sekä suuria yleisöjä. (Heikkilä 2012b, 12–14.)

Kritiikkiä kritisoidaan usein joko vaikeaselkoisuudesta, tai liiallisesta yksinkertaisuudesta (emt., 32). Sen tulisikin ottaa huomioon kenelle kirjoitetaan ja millä tavalla. Esimerkiksi käytetyt käsitteet, tyyli ja näkökulmat voidaan määrittää yleisön mukaan. Voi kuitenkin olla vaikeaa arvioida ennakkoon, kuka kritiikin yleisöön tulee kuulumaan ja mitä se kritiikiltä odottaa, koska yleisöjä on useita erilaisia. Yleisöön voivat kuulua niin toiset kritiikot, kuin arvosteltavien teosten tekijät, jotka voivat saada kritiikistä esimerkiksi uusia merkityksiä teoksilleen. (Heikkilä 2012b, 12–15.)

2.2 Elokvakritiikki

Elokvakritiikki on osa elokuvajournalismia, ja ne molemmat ovat journalismin lajityyppejä, genrejä (Kivimäki 2001, 289). Muiden journalististen genrejen tapaan myös elokvakritiikki on alati muuttuvaa (Pantti 2002, 89). Jukka Sarjala puolestaan määrittelee väitöskirjassaan *Musiikkimaun normitus ja yleinen mielipide. Musiikkikritiikki Helsingin sanomalehdistössä 1860–1888* musiikkikritiikin yleiskäsitteeksi, jonka osa musiikkijournalismi on (Alkuperäislähde Sarjala 1994, Kivimäki 2001, 290 mukaan). 1960-luvulle asti suomalaisessa kulttuurijournalismissa kirjoittajat olivatkin lähinnä kriitikoita ja arvostelijoita, eivät toimittajia. Esimerkiksi musiikkikritikoina toimivat musiikin asiantuntijat määrittelivät itsensä lehden avustajiksi. (Kivimäki 2001, 289–290.)

Ari Kivimäki (2001) kannattaa tutkija Tim Bywaterin ja Tomas Sobchackin määritelmää elokvakritiikistä julkisena diskurssina eli kielenkäytön tapana. Heidän mukaansa elokvakritiikki on suunnattu ihmisille, jotka suhtautuvat elokuvissa käymiseen vakavasti ja haluavat nostaa kokemuksensa elokuvasta käydyin keskustelun tasolle. Bywater ja Sobchack myös sijoittaisivat varsinaisen elokvakritiikin erikoisaikakauslehdistöön ja jättäisivät kevyemmän arvioinnin sanomalehtiin. Heidän mukaansa elokvakritiikki on nuori ilmiö, johon sisältyy elokuvan lajityyppien, tekijöiden ja tyylin, sekä elokuvahistorian ja yhteiskunnallisen vaikutuksen analysointi. Tällainen lähestymistapa puuttuu vanhemmalta kritiikiltä. He näkevätkin elokvajournalismin ja elokvakritiikin kehittymisellä yhteyden elokvakulttuurin kehittymiseen. Ari Kivimäen mukaan kritiikki on kuitenkin ollut riippuvaista henkilöistä, ei niinkään aikakaudesta tai julkaisukanavista. (Bywater & Sobchack 1989 Kivimäki 2001, 293–294 mukaan.)

Elokvateoreetikko Werner Faulstichin (Kivimäki 2001 mukaan) mukaan kriitikkoreseptio, eli elokuvan merkityksiä tuottava haltuunotto ja sen pohjalta tehty journalistinen teksti on näennäisobjektiivista. Siinä henkilökohtainen reseptio yritetään esittää objektiivisena ja omat reaktiot ja arviot vaimentaa. Kriitikko joutuu siis ottamaan etäisyyttä omaan kokemukseensa, eikä Faulstichin mukaan kerro todellista, subjektiivista mielipidettään. Hänen mukaansa yleisön ja kriitikoiden odotukset elokuvasta ovat myös erilaiset. (Kivimäki 2001, 283–285.)

Elokuva-arvostelu voi kertoa käsiteltävän elokuvan lisäksi muun muassa yhteiskunnasta ja sen arvoista, kriitikkokunnan kaanoneista ja ”oikeista” ja ”vääristä” tulkinnoista elokuvataiteen kentällä, sekä median toimituskäytännöistä. Elokuva-arvostelua voidaan käyttää myös vallankäytön välineenä pyrkimällä vaikuttamaan lukijoihin. Kriitikko esimerkiksi määrittelee elokuvia ja tyylilajeja ”taiteeksi” tai ”viihteeksi” ja voikin suunnatta yleisön huomiota tietynlaiseen elokuvaan. (Kivimäki 2001, 286–287.)

Kriitikko Daniel J. Boorstin (Selkokari 2010 mukaan) kirjoitti 1960-luvulla näennäistapahtumista, jotka journalismissa tarkoittivat muutosta, jossa tapahtumien raportoinnista on siirrytty uutisoitavien tapahtumien luomiseen itse. Kulttuuriosastoilla tämä voi ilmetä esimerkiksi äänestyksinä suosituimmista teoksista. Näennäistapahtumilla halutaan saada huomiota ne järjestäneille taustaorganisaatioille ja niiden yhteistyökumppaneille. Tässä havainnollistuu, miten kulttuurijournalismi on omaksunut markkinoinnin piirteitä. Myös kriitikoiden haluttaisiin osallistuvan tähän kehitykseen käyttämällä arvioissaan arvostelusteikon ääripäitä. (Selkokari 2010, 51–53.)

Elokvien arviointia ja analysointia ei pitäisi sekoittaa toisiinsa. Arvostelussa arvioidaan, onko elokuva hyvä vai huono, ja käytetään arvioivaa kieltä, esimerkiksi ”juoni oli outo”. Analyysissä elokuvaa tarkastellaan eri osista koostuvana järjestelmänä, ja ollaan kiinnostuneita siitä miten järjestelmä toimii. Analyysissä tulisikin välttää arviointia. Kirjoittajan mielipide elokuvasta selviää ilmankin. (Spadoni 2014, 32–33.)

2.3 Kriitiikin rakenne

Elokvakritiikistä on tullut 1900-luvun aikana oma kirjoittamisen lajinsa (Hietala 2012, 167). Taidekriitiikin sisältö koostuu yleensä kuvailusta, tulkinnasta ja arvottamisesta, jotka ovat tekstissä tavallisimmin toisiinsa kietoutuneita (Pantti 2002, 89). Elementtien ei tarvitse olla edellä luetellussa järjestyksessä. Rakenne on pysynyt pääosin

samanlaisena jo vuosikymmenien ajan, mutta arvottamisen perusteet ovat muuttuneet. (Hietala 2012, 167–168.) Toisaalta elokuvakritiikin laadulle ei ole olemassa kriteereitä, vaan käsitys laadukkaasta kritiikistä voi vaihdella muun muassa ajan ja journalistisen genren mukaan (Pantti 2002, 88).

Kuvailussa kerrotaan teoksen konkreettisista ja melko objektiivisista piirteistä (Heikkilä 2012b, 39). Elokuvan aiheen, juonen ja taustan kuvailulla lukija perehdytetään elokuvaan. Elokuvan loppua ei kuitenkaan tule paljastaa. (Hietala 2012, 167–168.) Myös teokselle tavallisia symboleja saatetaan selittää. Kuvauksessa pyritään tavallisesti luokittelemaan teos yhden tai useamman taiteenlajin ja lajityypin mukaan. Kriitikko voi verrata teosta muihin lajityypin teoksiin tai tarkastella, millainen se on taiteenlajin edustajana. Myös kontekstualisointi, eli arvostelukriteerien määrittäminen suhteessa teoksen syntykontekstiin, on osa kuvausta. Konteksti voi auttaa lukijoita ymmärtämään ja arvostamaan sekä teosta, että siitä tehtyä arviota enemmän. Joskus se myös auttaa hahmottamaan taiteilijan taiteellisia tavoitteita, ja sitä miten hän on niissä onnistunut. Kriitikko valitsee kuvaukseen erilaisia asioita, joita hän saattaa pitää tärkeinä, tai joihin yleisön tulisi kiinnittää huomiota. (Heikkilä 2012b, 40–41.)

Tulkinnassa kriitikko välittää teoksesta tekemiään tulkintoja lukijalle. Tulkinnan pyrkimyksenä on teoksen ymmärtäminen. Kriitikon tavoitteena on selittää kiinnostavien ja teoksen arvoon vaikuttavien piirteiden merkitystä teoksessa. Teokset ovat monitulkintaisia ja yleensä pidetään hyvänä sitä, jos kriitikko tarjoaa uusia, vaihtoehtoisia tulkintoja. Teoksen kontekstin tunteminen helpottaa tulkintaa, mutta ei ole välttämätöntä. Aina teoksen taustatietoja ei ole edes saatavilla. (Heikkilä 2012b, 41–42.)

Kritiikki perustuu havaintokokemukseen ja teoksen ilmaiseviin piirteisiin. Niiden havaitsemiseen tarvitaan arvostelukykyä, makua, ja asioiden kriittistä erottelua toisistaan. Arviot ovat subjektiivisia, ja niitä tulee perustella kuvauksessa ja tulkinnassa. Kielteiset arviot on yleensä perusteltava myönteisiä paremmin. Arvioitavan teoksen valintakin on osa arvottamista. Juuri arvottaminen erottaa kritiikin muista taiteesta puhumisen tavoista ja sen voidaan sanoa olevan kritiikin tarkoitus. (Heikkilä 2012b, 41–44.) Elokuvakritiikki oli 1980-luvulle asti ohjaajakeskeistä, ja arvottaminen perustui ohjaajaan ja hänen tyyliinsä, taitoihinsa ja tavoitteisiinsa. Sittemmin kritiikki on monipuolistunut. (Hietala 2012, 167.)

David Bordwellin (1989) mukaan kritiikki rakentuu Aristoteleen skeeman mukaisesti. Siihen sisältyy 1. johdanto, jossa aihe esitellään, 2. pääväittämän esittäminen, 3.

tärkeimmät perustelut, 4. vasta-argumentit, 5. lisäperusteluita, sekä 6. yhteenveto eli arvostelma ja tunteisiin vetoava kehote. (Alkuperäislähde Bordwell 1989, Pantti 2002, 89 mukaan.)

2.4 Kriitiikin lajeja

Taidekriitiikin eri lajeja voidaan erottaa toisistaan niiden julkaisualustan, päämäärän ja tyylin mukaan. Lajit eivät kuitenkaan ole tarkkarajaisia. Julkaisualustansa perusteella kriitikit jaetaan tieteelliseen ja kaunokirjalliseen esseistiikkaan, filosofisiin, taidefilosofisiin tai historiallisiin teoreettisiin kirjoituksiin, sekä päivä- ja aikakauslehtikritiikkiin. Myös kirjallinen tyyli vaihtelee julkaisun mukaan ja vaikuttaa kritiikin luonteeseen. Kriitiikin tarkoituksen mukaan voidaan puhua normatiivisesta kritiikistä, ateljeekritiikistä, valmistuneita teoksia koskevasta kritiikistä ja tunnettuihin, jo asemaltaan vakiintuneisiin teoksiin kohdistuvasta kritiikistä. Normatiivisen kritiikin päämääränä on antaa esteettiset säännöt tai teoria hyvän tai tiettyyn tavoitteeseen pyrkivän taiteen valmistamiselle. Se edeltääkin teoksen luomista. Ateljeekritiikkiä annetaan samalla, kun teosta tehdään, ja sitä harvoin jää tutkittavaksi, kun teos on valmistunut. Juuri valmistuneita teoksia koskevaa kritiikkiä harrastetaan yleensä mediassa, erityisesti lehdistössä. Kritiikki välittää yleisölle kriitikon näkemyksen teoksen arvosta, merkityksestä ja asemasta. Jo tunnettuihin teoksiin kohdistuvaa kritiikkiä kutsutaan vieraannuttavaksi kritiikiksi, ja siinä voidaan tulkita taidetta uusien tietojen, kuten elämäkertojen tai teoreettisen tiedon valossa. Siinä myös haastetaan, uudelleenarvioidaan ja vertaillaan vanhoja tulkintoja. (Heikkilä 2012b, 45–46.)

Muita taidekriitiikin lajeja ovat esimerkiksi kokeellinen kritiikki, jossa kritiikki nähdään taide-teoksena, ja instituutiokritiikki, jossa tarkastellaan taiteen instituutioiden, kuten gallerioiden, taide- ja kulttuuripolitiikan ja taiteilijakoulutuksen toimintaa, sekä siihen liittyviä diskursiivisia rakenteita. Kritiikkiä voidaan jaotella myös esimerkiksi taideteorioiden tai taiteen kategorioiden mukaan. Kategorioita ovat realismi, ekspressionismi eli ilmaisuteoria, formalismi ja instrumentalismi, ja niillä jokaisella on omat taiteen arvioimisen kriteerit. Näistä formalismi on käytännössä sama kuin 1900-luvun modernismi. Nykyajan kriitikot käyttävät pääosin näitä neljää kategoriaa, mutta myös postmodernia, erilaisia kriteerejä yhdistelevää arvioinnin tapaa. (Heikkilä 2012b, 46–47.)

Realismissa teosta verrataan ja arvioidaan suhteessa teoksen ulkopuoliseen maailmaan, jota pidetään kauneuden ja totuuden mittana, ja johon taiteilijan oletetaan viittaavan. Taiteilijan tehtävänä pidetään maailman mahdollisimman totuudenmukaisesta ku-

vausta. Realismi on peräisin antiikin Kreikasta ja Aristoteleen Runousoppi-teoksesta, jonka jälkeen se on noussut uudelleen muun muassa renessanssin aikaan. (Heikkilä 2012b, 47.)

Ekspressionismi, eli taiteen ilmaisuteoria tai ”romantiikka” pitää taiteen ytimenä sitä, mitä se paljastaa taiteilijan tai kokijan elämästä. Ekspressionismin mukaan asiat saavat merkityksiä niiden metaforien kautta, mitä ihmiset sijoittavat asioihin. Taiteilijoiden ajatellaan ilmaisevan itseään ja tunteuksiaan taiteessaan niin eläväisesti, että yleisö voi kokea sen. Ekspressionistisessa kritiikissä taiteilijan tunteita ja kokemuksia pidetäänkin taiteen lähtökohtina. Taiteen ilmaisuteoria on saanut alkunsa 1700-luvun lopulla, ja 1800-luvulla valtaa otti romantiikalle tyypillinen näkemys taiteesta, etenkin kirjallisuudesta, taiteilijan itseilmaisun keinona. (Heikkilä 2012b, 47–48.)

Formalismissa muotoa pidetään ainoana taiteen arvioinnin kriteerinä. Taide nähdään itsenäisenä kokonaisuutena, jonka esteettinen arvo ei riipu muista asioista, kuten politiikasta tai uskonnosta, eikä sillä ole niiden kanssa mitään tekemistä. Monet formalistit vieroksuvat myös taiteen yhteiskunnallisuutta, ja pitävät taiteen kerronnallisuutta vieraantumisenä esteettisistä ominaisuuksista. Formalismi yleistyi 1930-luvulla kriitikko ja taidefilosofi Clive Bellin vaikutuksesta, ja 1950–1960-luvuilla sen merkitystä kasvatti muun muassa abstraktiota korostanut Clement Greenberg. Hänen mielestään kapitalismi vaikutti haitallisesti niin sanottuun korkeakulttuuriin. (Heikkilä 2012b, 48–49.)

Instrumentalistisessa kritiikissä taiteen tarkoituksen ajatellaan olevan yleisöön vaikuttaminen. Instrumentalismissa taide kokonaisuutena on enemmän kuin vain taidetta ja palvelee esteettisyyttä suurempia arvoja. Instrumentalistista kritiikkiä sovelletaan etenkin poliittiseen taiteeseen ja puhuttaessa vähemmistöjä edustavista tai syrjään jääneistä taiteilijoista. Instrumentalismi on saanut alkunsa antiikin Kreikassa: Platonin mukaan ihannevaltiossa taidetta tuli suosia tai sulkea ulos valtiosta sen vaikutusten perusteella. Näkemyksiä, joissa esimerkiksi eettiset tai poliittiset ihanteet määrittelevät taiteen arvon, voidaan kutsua instrumentalistisiksi. Kritiikillä voi olla myös muita kriteerejä, kuten uutuusarvo tai tekninen osaaminen, ja kriitikko voikin hyödyntää useampia erilaisia näkökulmia. (Heikkilä 2012b, 50–51.)

2.5 Elokuvakritiikin lajeja

Merja Hurri on väitöskirjassaan jaotellut kritiikin esteettiseen kritiikkiin, journalistiseen tai ideologisesti sitoutuneeseen kritiikkiin ja popularisoivaan kritiikkiin. Jaottelu perustuu toimittajan tai kriitikon ja lehdistön, taiteilijoiden ja yleisön välisiin suhteisiin. Esteettisessä asiantuntijakritiikissä kriitikolla on kiintein suhde taiteilijoihin, popularisoivassa kritiikissä yleisöön, ja journalistisessa tai ideologisesti sitoutuneessa kritiikissä lehteen. (Hurri 1993, 51.)

Esteettinen kritiikki on perinteistä asiantuntija- tai taiteilija-arvostelua, jossa kriitikko on hyvin sitoutunut taiteenlajiinsa ja sen normeihin. Hän saattaa jopa itse olla taiteilija. Kriitikko siis tuntee kentän hyvin ja saattaa olla siihen liiankin sitoutunut, jolloin riippumattoman kritiikin kirjoittaminen vaikeutuu. Suomessa luovuttiin asiantuntija-arvosteluista ainakin osittain, kun kulttuuritoimituksia alettiin perustaa 1960-luvulla. Tällöin kulttuuritoimittajiksi alettiin palkata lähinnä journalisteja. (Hurri 1993, 51–53.)

Popularisoivassa kritiikissä kriitikko on läheisimmin sidoksissa kohdeyleisöönsä ja sen oletettuihin normeihin. Popularisoivaa kritiikkiä pyritään yleensä kirjoittamaan helppotajuisesti ja mahdollisimman suurelle yleisölle. Varjopuolena on se, että suuren yleisön huomion hakemisesta voi tulla itsetarkoituksellista ja kohdeyleisön makua mukailevaa. (Hurri 1993, 51.)

Journalistisessa tai ideologisesti sitoutuneessa kritiikissä kriitikko on sitoutunut lehteen, sekä sen journalistisiin käytäntöihin tai poliittiseen linjaan. Kritiikki voi olla kirjoitettu poliittisin perustein, tai se saattaa olla ideologisesti väritynyttä. Lukijan suhtautumiseen vaikuttaa tämän omat yhteiskunnalliset arvot. (Hurri 1993, 51.)

Hurriin mukaan on myös ainakin teoreettisesti mahdollista, ettei kriitikko ole kiinteässä suhteessa mihinkään edellä mainituista tahoista. Sen sijaan hän olisi sitoutunut vain omiin näkemyksiinsä ja ajattelutapoihinsa. Ryhmä tällaisia sitoutumattomia kriitikoita voisi sitten luoda yhteisen arvomaailmansa, johon ulkopuoliset näkemykset ja ajattelutavat eivät juuri vaikuta. Toisaalta jo työsuhde itsessään tuo tiettyjä sidoksia mediaan. (Hurri 1993, 51–52.)

Hietala puolestaan jakaa elokuvakritiikin taidekritiikkiin, tekijälähtöiseen kritiikkiin, realismikritiikkiin, genrekritiikkiin, ideologiseen ja moraalikritiikkiin, tähtikritiikkiin ja esteettisformaaliseen kritiikkiin. (Hietala 2009, 73–77.) Jaottelu painottaa muun muassa

elokuvateorian ja -kriitikin historiaa. Yksittäisessä kritiikissä saattaa yhdistyä useampikin näkökulma, mutta usein etenkin kielteiset arviot perustuvat vain yhteen. (Hietala 2012, 168.)

Taidekritiikki tai auteuristinen kritiikki perustuu ajatukseen siitä, että jokaisella taideteoksella on jokin sanoma yleisölle. Kriitikko arvioi tätä sanomaa ja sen välittämisen keinoja. Tekijälähtöinen näkökulma, elokuvakritiikissä yleensä ohjaajalähtöinen tai auteuristinen, jos kyseessä on merkittävä ohjaaja, liittyy läheisesti taidekritiikkiin. Tekijälähtöisyys juontuu romantiikan ajan taidekäsityksistä. Siinä taidetta pidetään taiteilijan viestinnän keinona: tapana ottaa kantaa ja puhua vastaanottajalle. (Hietala 2012, 168–169.)

Realismikritiikissä keskeisenä arvostelukriteerinä on elokuvan sisällön realistisuus. Sen valossa esimerkiksi useita Hollywoodin fiktioelokuvia on arvosteltu ”hömpäksi” ja epärealistiseksi. Realismikritiikki pohjaa 1800-luvun loppupuolen teatterin ja kirjallisuuden realistiseen, yhteiskunnan epäkohtiin puuttuvaan suuntaukseen. (Hietala 2009, 74.) Realismikritiikille oli käännteentekevää, kun Len Ang havaitsi 1980-luvulla tekemässään vastaanottotutkimuksessa, että ei ole tiettyä yhtenäistä todellisuutta, johon fiktioteosta voisi verrata. Angin mukaan tulisikin puhua useista realismeista. (Len Ang Hietalan 2009, 74 mukaan.)

Realismin sijaan on alettu yhä useammin tarkastella elokuvan uskottavuutta. Tätä tarkastellessaan kriitikot arvioivat, kuinka vakuuttava genrensä, eli lajityyppinsä edustaja elokuva on. Silloin kyse on jo genre- eli lajityyppilähtöisestä kritiikistä. Genrekritiikissä jokaista elokuvaa tarkastellaan niiden omasta genrestä, ja sen lähtökohdista käsin. Genrekritiikki ei aseta eri lajityyppejä paremmuusjärjestykseen, tai odota elokuvalla sellaisen genren elementtejä, johon se ei kuulu. Genrekritiikki huomioi arvosteluissa myös elokuvan kohdeyleisön. (Hietala 2009, 74 – 75.)

Genren käsitettä on 2000-luvulla kuitenkin kyseenalaistettu, koska lajityypeille yhtenäistä teoreettista pohjaa ei ole löydetty, genrejen perustana toimivat tunnusmerkit ovat vertailukelvottomia keskenään. Genrekriteereitä on myös kritisoitu kehäpäättelyn käyttämisestä. (Hietala 2009, 75.)

Ideologinen ja moraalikritiikki arvottaa elokuvaa ideologisen tai moraalisen sisällön perusteella. Siinä muuten hyvin toteutettua elokuvaa voidaan pitää huonona, jos sen ideologia on moraalisesti arveluttava. Hyvän ideologiakritiikin tulisi kuitenkin soveltaa myös sen verran genrekritiikkiä, että se huomioisi minkälainen sisältö elokuvan edustamassa genressä on sallittua. Eri genret voivat antaa enemmän tai vähemmän liikkumatilaa

sisällön osalta. Ideologiakritiikki liittyy usein esimerkiksi feminismiin, politiikkaan tai vähemmistöihin. (Hietala 2009, 75.)

Tähtikritiikki tarkastelee tähtivälineiksi kutsuttuja elokuvia, jotka on rakennettu niiden päätähtien ympärille. Tällainen tähti on esimerkiksi muotojaan korostava Marilyn Monroe. Tähtivälineissä tähdet saavat esitellä näitä tähtiominaisuuksiaan, ja tähtikritiikki arvioi sitä, miten hyvin ne toimivat päätähtensä elokuvana. (Hietala 2009, 76.)

Esteettis-formaalisessa kritiikissä arvostelukriteereinä ovat elokuvan esteettiset eli ilmaisulliset ja formaaliset eli muodolliset ominaisuudet. Uudet muodolliset kokeilut saavat usein kiitosta, mutta yleensä myös vakiintuvat nopeasti. Vaikka kritiikki huomioisi erityisesti estetiikan ja muodon, ei sisällön pitäisi jäädä niiden varjoon. Hyvässä elokuvassa yhdistyvät ne kaikki. (Hietala 2009, 77.)

Kulttiteoskritiikki arvottaa teosta sen historiallisen maineen perusteella, eikä muita perusteita aina mainita. Esimerkiksi Edvin Laineen *Tuntematonta Sotilasta* pidetään kulttiteoksena. (Hietala 2012, 174–175.)

3 PODCAST JA VODCAST

Ben Hammersley keksi termin podcasting, eli podcastaus, vuonna 2004. Termi on yhdistelmä sanoja ”iPod” ja ”broadcasting”. (Barker ym. 2016, 125.) Podcast on sarja jaksoja, joista jokaisella on eri nimi. Se voidaan määritellä netistä ladattavissa olevaksi ja tietokoneella toistettavaksi radio-ohjelmien sarjaksi. (Sims 2017, 23.) Podcast voi koostua audio- tai videotiedostoista, ei kuitenkaan musiikista tai elokuvista (Beard 2014). Podcast on kuin radiota, jolla ei ole jatkuvaa lähetys-virtaa, vaan se on tilattavissa. Kuunteluun voidaan nykyään käyttää useita eri välineitä. (Sims 2017, 181.) Toimittaja Olly Mannin mukaan podcast on kuitenkin radiotakin intiimimpi media (Olly Mann 2016 Sims 2017, 24 mukaan).

Audiota ja videota yhdisteleivistä podcasteista käytetään joskus termiä vodcast tai videopodcast (Barker ym. 2016, 124; Haasio 2008, 248). Vodcastin katselu vaatii enemmän keskittymistä, kuin tavallinen podcast, jota voi yleensä kuunnella taustalla muita asioita tehdessä. (Morris ym. 2008, 302).

Media voi käyttää podcasteja muun muassa pääjulkaisunsa tukemiseen ja saadakseen lisää tavoitavuutta. Niiden avulla voidaan myös tavoitella uusia, nuorempia yleisöryhmiä ja pyrkiä erottumaan kilpailijoista. Kuka tahansa voi tehdä podcasteja, sillä niiden tuottaminen on melko helppoa ja halpaa, joskus jopa ilmaista. (Sims 2017, 16–18.) Älypuhelin tai tabletti riittää usein podcastien tekoon (emt. 117). Kilpailua on kuitenkin paljon (emt. 16–18).

Vodcastien tekeminen voi olla suuritöisempää ja vaativampaa kuin podcastien teko (Williams, R 2008, 301). Valmis vodcast on myös tiedostokooltaan podcastia suurempi, ja se asettaa vaatimuksia tallennustilalle ja tiedonsiirtonopeudelle (emt, 304). Vodcastit voivatkin olla järkevää ladata esimerkiksi suoratoistopalvelu Youtubeen omalta koneelta jakamisen sijaan (emt, 342).

Kuuntelijat voivat tilata suosikkipodcastinsa, eli saada RSS-tekniikan (tulee sanoista Really Simple Syndication tai Rich Site Summary) avulla ilmoituksen heti kun tilatusta podcastista julkaistaan uusi jakso. Tämä tekee podcastin seuraamisesta vaivattomampaa, ja auttaa sen tekijää kasvattamaan kuulijakuntaa. (Sims 2017, 253–254.) Podcastingin synty onkin kiinteästi yhteydessä RSS-tekniikan kehittämiseen vuodesta 1999 eteenpäin (Barker ym. 2016, 125).

Podcastit ovat yleensä 10, 30 tai 60 minuutin pituisia. Ne ovat usein joko tallenteita suorasta monologista tai jostain tietystä aiheesta käydystä keskustelusta, kysymys-vastaus-sessioita, tai parijuonnettuja ohjelmia. Parijuonnetut podcastit muistuttavat paljon radion puheohjelmia, mutta ne ovat vain toistettavissa tilauksesta. (Barker ym. 2016, 125–126.)

Aiheeltaan podcastit ovat yleensä joko informatiivisia, viihdyttäviä tai ohjeistavia. Niitä tuottaessa tulisi käyttää hyvin artikuloivaa henkilöä, jolla on hyvä ääni ja jonka puhe on sujuvaa. (Barker ym. 2016, 126.)

Sisältöä suunnitellessa kannattaa käyttää enemmän ennalta määriteltyjä puheenaiheita kuin valmista käsikirjoitusta, jotta puhe pysyisi aiheessa kuulostamatta liian jäykältä. Liiallista editointia ja podcastin tahallista pitkittämistä kannattaa myös välttää. (Barker ym. 2016, 126–127.)

Finnpanelin kansallisen radiotutkimuksen mukaan vuonna 2019 kaikesta suomalaisten audion kuuntelusta kaksi prosenttia oli podcastien kuuntelua (Finnpanel 2020). Radiomedian tutkimuksen mukaan podcastien kuuntelijoita eniten kiinnostava aihe-alue on viihde ja hupi, ja podcastin valintaan vaikuttavat eniten kiinnostava sisältö, viihdyttävyys, sekä miellyttävät puhujat. Uusia podcasteja löydetään useimmin podcast-palveluista ja sosiaalisesta mediasta. (Radiomedia 2020.) Suomessa käytettyjä podcast-palveluita ovat esimerkiksi Yle Areena, Supla, Podtail, RadioPlay, Spotify, Apple Podcasts ja Acast.

Elokvakritiikki-aiheisissa podcasteissa ja vodcasteissa saatetaan käyttää videopätkiä, musiikkia tai kuvia elokuvista. Niiden käyttöön tulee kuitenkin olla tuotantoyhtiön lupa. Kannattaakin käyttää vain tuotantoyhtiöltä saatavaa promomateriaalia, joka on tarkoitettu vapaampaan levitykseen. (Sims 2017, 244.)

4 AINEISTO JA METODIT

Kartoitan aluksi, millaisia ammattimaisia, elokuvakritiikkiä sisältäviä suomen- ja englanninkielisiä podcasteja ja vodcasteja verkosta löytyy. Ammattimaisiksi määrittelen kritiikit, joiden tekijänä on toimittaja, ammattikriitikko tai muu koulutettu media- tai elokuva-alan ammattilainen. Kritiikki on perinteisesti ollut asiantuntija- ja taidekeskeistä, joten yritän rajauksellani sisällyttää kartoitukseen ne tahot, joilla voi olla asiantuntemusta elokuvista tai kritiikin kirjoittamisesta (Pantti 2002, 88). Ulkopuolelle rajaan harrastelijat ja muut yksityishenkilöt.

Etsin podcasteja ja vodcasteja podcast-alustoilta kuten Suplasta, Spotifysta ja Acastista, sekä Yle Areenasta, Youtubesta ja eri medioiden omilta verkkosivuilta. Näistä rajasin tekijän mukaan ulkopuolelle muut kuin ammattimaiset kritiikit. Löysin kuusi englanninkielistä ja kolme suomenkielistä vodcastia. Podcasteja löysin kahdeksan, joista kuusi on suomenkielisiä. Englanninkielisiä podcasteja ja vodcasteja olisi luultavasti löytynyt enemmänkin, mutta koin kartoitukseni olevan jo melko edustava.

Tarkastelen ensin löytämiäni podcasteja ja vodcasteja kritiikin tyyppin, audiovisuaalisten elementtien, pituuden, arvostelijoiden määrän ja levityksen mukaan. Näin sain laajan yleiskuvan siitä, millaisia kritiikkiä sisältävät podcastit ja vodcastit ovat. Tarkastelun tulokset kokoan taulukkoon 1 ja 2 (liite 1, taulukko 1, liite 2, taulukko 2). Olen kiinnostunut erityisesti arvosteluista, joten valitsin tarkempaan analyysiin vodcastit *Chris Stuckmann: Greenland Movie Review*, *Episodi Tuomiolla Vodcast: Avengers: Endgame*, *Rolling Stone: At the movies with Peter Travis: Birdman*, *Variety: Captain Marvel´ Review: Does it deliver?* ja *Filminurkka osa 208*, ja podcastit *Anton & Joonas: Jakso 3: Rakkautta ja Anarkiaa 2016*, *The Empire Film Podcast: #456 — Liam Neeson and Micheal Richardson*, *John Lee Hancock* ja *Episodi: Tuomiolla Peruna*.

Käytän analyysimenetelmänä laadullista sisällönanalyysia. Sillä voidaan analysoida erilaisia dokumentteja järjestelmällisesti ja objektiivisesti. Dokumentit voivat tässä yhteydessä olla esimerkiksi kirjalliseen muotoon muutettuja haastatteluja, keskusteluja tai kirjeitä. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 117.) Tutkimuksessani dokumentteja ovat litteroimani podcastit ja vodcastit.

Laadullinen sisällönanalyysi eroaa sisällönanalyysistä eli sisällön erittelystä, jolle on ominaista määrälliset menetelmät ja aineiston koodaaminen ala- ja yläluokkiin. Myös

laadullisessa sisällönanalyysissä aineiston sisällöllisiä elementtejä etsitään ja nimetään eli koodataan, mutta niitä ei välttämättä jaotella luokkiin. Koodattuja analyysiyksiköitä vertaillaan toisiinsa kiinnittäen huomiota sekä yhteneväisyyksiin että eroavuuksiin. Näiden pohjalta tehdään aineistoa koskevia johtopäätöksiä, jotka esitetään selkeässä muodossa. (Vuori 2021.)

Analyysi voi olla teoriaohjautuvaa tai aineistolähtöistä. Teoriaohjautuvassa analyysissä kiinnitetään huomiota sellaisiin elementteihin, jotka ovat kiinnostavia käytetyn teorian kannalta. Aineistolähtöisessä analyysissä puolestaan kiinnitetään huomiota asioihin, jotka ovat tutkijan mielestä kiinnostavia. Näitä kahta lähestymistapaa voidaan myös yhdistellä. (Vuori 2021.) Näin toimin itsekkin. Kiinnitän sisällönanalyysissä huomiota aiemmin mainitsemieni piirteiden lisäksi julkaisutahtiin, kritiikin rakenteeseen, kieleen ja sanattomaan viestintään, mielipiteiden perustelemiseen, arvostelijoiden väliseen vuorovaikutukseen, intertekstuaalisuuteen, arvosanaan ja elokuvakritiikin lajityyppiin. Jos arvosteltavasta elokuvasta on julkaistu samassa mediassa arvio myös muussa formaatissa, vertailen näitä keskenään.

Analyysissä pyrin saamaan kuvan siitä, millaisia tarkastelemani kritiikit ovat yksittäisinä kritiikkeinä, ja toisaalta laajemman kuvan uudesta elokuvakriittisestä ilmaisumuodosta. Analyysissä vertailen myös podcast- ja vodcast-muotoisia elokuvakritiikkejä perinteisempään tekstimuotoiseen kritiikkiin saadakseni tietoa siitä, miten ne poikkeavat toisistaan. Käytän analyysin apuna kritiikkiin ja podcasteihin liittyviä teorioita ja tietopohjaa.

5 KRITIIKKIANALYYSIT

5.1 Variety

Variety on viikottain ilmestynvä yhdysvaltalainen, Penske Media Companyn (PMC) vuodesta 1905 asti toiminut viihdelehti (PMC 2021). Variety ilmestyy printti- ja verkkolehtenä ja julkaisee videoita omalla Youtube-kanavallaan, jolla on lähes 800 000 seuraajaa. Variety julkaisi vodcast-muotoisia elokuva-arvosteluja epäsäännöllisesti vuosina 2018—2019. Varietyltä otin analyysiin 5.3.2019 julkaistun *Captain Marvel' review: does it deliver?*-vodcastin, joka on julkaistu ensin elokuvan tekstimuotoisen kritiikin yhteydessä. Youtubessa se julkaistiin kolme päivää myöhemmin.

Vodcast on noin 5,30 minuutin pituinen ja kritikoita on kaksi. Heidät näytetään istumassa vierekkäin laajassa puolivälitkuvassa, samantyyppisesti kuin keskusteluohjelmissa. Kriitikot saattavat keskustellessaan katsoa toisiinsa, mutta myös suoraan kameraan ja osoittaa sanansa näin katsojalle. Vodcastin alussa ei ole kuulijan tervehdyksiä tai kritiikoiden esittelyjä, mutta kritiikot puhuttelevat keskustelun aluksi toisiaan hyvin muodollisesti. Kriitikoiden nimet ja tittelit selviävät tekstiplansseista.

Arvostelijoiden puhe on hyvin selkeää, neutraalia ja keskustelussa on hyvin selkeät vuorot. Vodcast vaikuttaakin mahdollisesti käsikirjoitetulta. Puheen tukena käytetään elekieltä. Kriitikot ovat pääasiallisesti samaa mieltä keskenään.

Vodcast- ja tekstiarvio täydentävät toisiaan. Vodcast on ytimekkäämpi ja tarjoaa visuaalisia näytteitä elokuvasta. Tekstin joukossa ei ole still-kuvia, vaan kuvituksena toimii vodcast ja toinen video. Kummassakin näytetään otteita elokuvasta. Teksti toistaa jossain määrin vodcastia, mutta tarjoaa enemmän kuvailua ja yksityiskohtia. Lukija voi siis halutessaan perehtyä elokuvaan tarkemmin lukemalla lähes 5800 merkin tekstiarvion.

Kuvailun ja yksityiskohtien määrä havainnollistuu esimerkiksi seuraavassa pätkässä. Tekstissä elokuvan alkuasetelmaa kuvaillaan: "But then she lands on Earth (or, as it's referred to in the film, Planet C-53), and it's here that the emotional vibrance of Larson's presence really kicks in." ja vodcastissa: "The movie proper[ly] doesn't start until Carol Danvers lands on Earth.", ja videolla hahmo putoaa Maahan.

Vodcast on intertekstuaalinen. Arvostelua verrataan videopätkän kera toiseen, saman elokuvayhtiön elokuvaan. Näin kriitikko arvottaa Captain Marvelia tätä vasten. Yleensä

elokuva-arvioissa elokuvaa suhteutetaan joko ohjaajan aikaisempiin ohjaustöihin tai muuhun elokuvatraditioon. (Pantti 2002, 96.)

Vodcastissa hypitään kriitikot näyttävän videokuvan ja muiden visuaalisten elementtien välillä. Visuaalisina elementteinä käytetään still-kuvaa, videokuvaa elokuvasta, tekstiplansseja ja lopussa Varietyn logoanimaatiota. Videoita näytetään usein äänettömänä puheen taustalla mutta myös äänillä. Tällöin kriitikot ovat hiljaa. Videot ovat lyhimmillään 1-2 sekuntia pitkiä. Videoilla voi nähdä kuvailevan, ja sanottua korostavan tai perustele- van funktion vodcastissa. Niillä näytetään esimerkiksi nauravaa Samuel L. Jacksonia, kun hänen sanotaan vaikuttaneen pirteämmältä. Still-kuvaa näytetään vain puhuttaessa elokuvan käsikirjoittajasta. Audioelementtejä ei äänellistä videota lukuun ottamatta käytetä.

Elokuvalle ei anneta arvosanaa kummassakaan arvostelussa, vaan sitä arvioidaan pelkästään sanallisesti. Arvottaminen ja esitetyt mielipiteet perusteltiin yleensä jo puheessa, mutta siihen käytettiin myös videota. Esteettiset havainnot ovat toki aina subjektiivisia ja ilman loogisia perusteluita, joten niitä voitaneen hyvin havainnollistaa videolla. Näin katsoja saa itse arvioida, voisiko olla samaa mieltä. (Heikkilä 2012, 37–38.)

Vodcast on intertekstuaalinen ja siinä voi nähdä ainakin genrekritiikin, mutta ehkä myös realismikritiikin arvotusperusteita. Vodcast noudattaa jossain määrin Aristoteleen skeemaa: johdanto, pääväittämän esittäminen, tärkeimmät perustelut, vasta-argumentit, lisäperustelut, ja yhteenvetona arvostelma ja tunteisiin vetoava kehoitus (Pantti 2002, 89). Tunteisiin vetoamisesta huolimatta lopun kehoitus puuttuu, ja pääväittämiä voi kahden arvostelijan vuoksi nähdä kaksi tai useampia. Arvostelun peruselementtejä, eli kuvailua, arvottamista ja analyysiä on läpi arvostelun.

5.2 Episodi

Episodi on suomalainen Pop Media Oy:n elokuvalehti. Episodi ilmestyy painettuna lehtenä ja digilehtenä, jonka lisäksi sillä on aktiivisesti päivittyvät verkkosivut. Episodista julkaistaan tällä hetkellä 17. vuosikertaa. (Episodi 2021.) Episodi julkaisee videoita sivuillaan ja omalla Youtube-kanavallaan, jolla on noin 130 tilaajaa. Kritiikkejä sisältäviä vodcasteja ovat Tuomiolla-vodcast ja trailerikatsaus, joista trailerikatsaukset ovat lähinnä elokuvan esittelyjä ja reaktiovideoita. Tuomiolla-vodcastit puolestaan ovat pitkiä arvosteluja tai arvostelua sisältäviä keskusteluja. Koska olen kiinnostunut juuri arvosteluista,

tarkastelen vain *Episodi Tuomiolla Avengers: Endgame* -vodcastia ja *Episodi Tuomiolla Peruna*-podcastia.

Tuomiolla-vodcast ilmestyi epäsäännöllisesti vuosina 2018–2019. *Episodi Tuomiolla Avengers: Endgame* -vodcast on julkaistu ensin kirjallisen arvostelun yhteydessä ja podcastina, sitten Youtubessa. Vodcast on 40,24 minuuttia pitkä ja kartoituksen vodcasteista pisin. Kriitikoita on kolme ja heidät kuvataan istumassa laajassa puolikuvassa, tässäkin hyvin keskusteluohjelmamaisesti vierekkäin, tuolit osin toisiaan päin. Pääosin kriitikot keskustelevat keskenään toisiinsa katsoen, mutta välillä katsotaan myös suoraan kameraan ja puhutellaan yleisöä, esimerkiksi alku- ja lopputervehdysten aikana.

Kriitikoiden keskustelu on vilkasta, eksyy välillä aiheesta. Myös päällekkäin puhutaan ja siitä onkin vaikeaa välillä saada selvää. Keskustelu on puhekielistä ja siinä käytetään ilmaisuja kuten ”diipadaapaa”, ”höpöhöpöä”, sekä anglismeja ja täytesanoja. Huumori, erilaiset ilmeet ja eleet sekä äännähdykset värittävät keskustelua. Vodcast vaikuttaa käsikirjoittamattomalta ja editoimattomalta – yksi kriitikoista jopa poistuu kuvasta toviksi.

Kirjoitettu *Avengers: Endgame* -elokuvan arvostelu on selkeämpi ja kuvailee elokuvan tapahtumia enemmän kuin vodcast ja podcast. Kieli on kuitenkin värikästä kuten vodcastissa. Vodcast on saatettu liittää tekstiarvion yhteyteen lisämateriaalin ja eriävien mielipiteiden tarjoamiseksi.

Yhtä ytimekästä tarinan kuvausta ei ollut, vaan elokuvaa kuvailtiin useampaan kertaan keskustelun aikana. Kuvailua, analyysiä ja arvottamista oli hyvin vaikeaa erottaa toisistaan ja rakenne ei noudata Aristoteleen skeemaa. Vodcastissa on ”spoileriosio”, jossa voidaan puhua elokuvan tärkeistä juonenkäänneistä ja loppuratkaisusta. Omina osioina erottuvat myös alun ja lopun tervehdykset, kriitikoiden esittelyt ja muistutus aiheidoiden lähettämisestä. Audiovisuaalisista elementeistä käytetään intro- ja outro-ääniä, spoilerivaroitus-jingleä, sekä tekstejä ”Tuomiolla”, ”spoilerivaroitus” ja @tuomiolla, joiden avulla tärkeinä pidettyjä asioita korostetaan.

Vodcast-arvostelu on intertekstuaalinen. Tuotantoyhtiön elokuvia vertaillaan keskenään ja *Avengers*-elokuvista keskustellaan myös kokonaisuutena. Vodcastissa voikin nähdä genrekritiikin ja populaarikritiikin piirteitä, sillä myös fanien reaktioista keskustellaan paljon. Keskustelu ei noudata Aristoteleen skeemaa, eikä elokuvalla anneta arvosanaa. Se olisi kuitenkin voinut olla tarpeen pitkän keskustelun päätteeksi.

Episodin podcastia julkaistaan yleensä noin kerran viikossa lehden verkkosivuilla, Spotifyssa ja useilla muilla sivustoilla. Podcast on ilmestynyt vuodesta 2015 alkaen. *Episodi Tuomiolla Peruna*-podcast on noin 19 minuuttia pitkä, eikä sitä ole julkaistu vodcastina. Samasta elokuvasta on kuitenkin tekstiarvostelu. Kriitikoina podcastissa on samat kolme toimittajaa kuin edellä mainitussa vodcastissa. Yksi heistä kuitenkin ei ole nähnyt elokuvaa ja jää epäselväksi, miksi hän on podcastissa mukana. Kaksi muuta on hyvin samoilla linjoilla keskenään, eikä merkittäviä mielipide-eroja tule esiin. Mielipiteitä ei aina perustella, mutta koska kriitikot ovat niin samanmielisiä, saattaa toinen pian käytännössä tarjota perustelun toisen esittämälle mielipiteelle. Keskustelu on puhekielistä ja pääosin selkeää, vaikkakin välillä nopeaa. Myös päällekkäin puhumista esiintyy ajoittain.

Audioelementteinä podcastissa on jakson alussa Tuomiolla podcast-jingle ja lopussa loppujingle. Jakson alussa on myös muusta sisällöstä erillinen tiedotus podcastin jäämisestä tauolle. Taukojen pitäminen voi ehkäistä podcastin lopettamista ja niistä tuleekin aina ilmoittaa kuulijoille (Morris, Terra, Williams 2008, 390).

Elokuvan tarina kuvaillaan alussa ytimekkäästi, mutta elokuvan eri elementtejä kuvailaan myös myöhemmin. Arvostelu sisältää myös analyysiä ja arvottamista ja elementit ovat tiukasti yhteydessä toisiinsa. Arvosanaa elokuvalla ei kuitenkaan anneta. Elokuva suhteutetaan muihin kotimaisiin komedioihin, eli arvostelu on intertekstuaalinen. Podcastin aikana eksytään hetkeksi aiheesta, mutta pääosin keskustelu pysyy aiheessa ja on helposti seurattavissa. Jakso ei noudata Aristoteleen skeemaa. Arvostelussa on tunnistettavissa joitain genre- ja auteurkritiikin piirteitä. *Perunaa* käsitellään komediana, mutta lopussa hieman myös käsikirjoittaja Pekko Pesosen elokuvana. Auteureita ei nykypäivänä juuri ole, mutta taidekritiikki on silti hyvin tekijälähtöistä. Yleensä elokuvien tekijänä pidetään ohjaajaa, mutta tässä tapauksessa suurempaan asemaan on nostettu käsikirjoittaja. (Hietala 2012.)

Kirjoitetussa kritiikissä elokuvan juonesta kerrotaan perusteellisemmin, mutta podcastissa elokuvaa analysoidaan useammasta näkökulmasta. Mielipiteet poikkeavat hieman toisistaan.

5.3 Chris Stuckmann

Chris Stuckmann on yhdysvaltalainen elokuvantekijä ja kriitikko, joka julkaisee elokuvien, pelien ja animen arvosteluja omalla Youtube-kanavallaan. Kanava on ollut

toiminnassa vuodesta 2011. 7.2.2021 ja sillä on 1,88 miljoonaa tilaajaa. Stuckmann on myös Rotten Tomatoes -sivuston kriitikko ja Critics Choice Associationin jäsen (Critics Choice Association 2019). Vodcastin ilmestymistahti ei ole säännöllinen. Kanavalta valitsin noin viiden minuutin pituisen *Greenland – Movie Review* -jakson. Arvostelijana on Stuckmann.

Jaksossa käydään suoraan asiaan ilman alkutervehdyksiä. Siinä näytetään vuoroin still-kuvaa, elokuvan videokuvaa ja Stuckmannia. Hän esiintyy puolikuvassa ja katsoo suoraan kameraan. Taustalla näkyy elokuvia ja keräilyhahmoja. Audiovisuaalisina elementteinä jaksossa käytetään videopätkiä, musiikkia sisältävää, animoitua introa ja outroa ja tekstinä näytettyä arvosanaa. Elokuvapätkät havainnollistavat tai perustelevat sitä, mistä Stuckmann arvion aikana puhuu.

Vodcast on puhekielinen, mutta selkeä. Stuckmann ei myöskään käytä eleitä. Jakso vaikuttaa vähintään hyvin suunnitellulta, ellei jopa käsikirjoitetulta. Puhe kuulostaa kuitenkin luonnolliselta eikä ulkoa opetellulta.

Suurin osa arvostelusta on selkeästi analyysiä, mutta sen lomassa on myös jonkin verran kuvailua ja arvottamista. Niitä ei voikaan erottaa toisistaan täysin. Vodcastissa ei ole alkutervehdyksiä, mutta videon lopussa kiitetään katsomisesta ja kehoitetaan seuraamaan kanavaa. Arvosana annetaan kirjainasteikolla. Arvio ei täysin noudata Aristoteleen skeemaa, sillä lopun yhteenvedosta puuttuu tunteisiin vetoava kehoitus. Myös pääväittämän tarkka havaitseminen on vaikeaa, koska moniin väitteisiin palataan myös lopun yhteenvedossa.

Stuckmann perustelee pääosin mielipiteensä ja suhteuttaa elokuvaa muihin katastrofielokuviin, eli arvostelu on myös intertekstuaalinen. Siinä käytetäänkin genrekritiikin näkökulmaa. Elokuvan tiettyjen kohtausten vaikuttavuus korona-aikana nostetaan myös esiin. Realismikritiikissä arvottamisen pohjana on alkujaan käytetty taiteen todenmukaisuutta ja yhteiskunnallisuutta, mutta sittemmin siinä on keskitytty enemmän ”uskottavuuteen”. Uskottavuuden arvioimisessa puolestaan on kyse genrekritiikistä. (Hietala 2012, 169–171.) Vaikka Stuckmann ei suoraan mainitse uskottavuutta, voi tässä nähdä realismi-, tai paremminkin genrekritiikin vivahteita. Toisaalta elokuvakritiikille on muutenkin usein ominaista muun muassa yhteiskunnallisen vaikutuksen analysointi (Bywater & Sobchack 1989 Kivimäki 2001, 293–294 mukaan).

5.4 Rolling Stone

Rolling Stone on PMC:n julkaisema yhdysvaltalainen musiikkiin, kulttuuriin ja politiikkaan keskittynyt lehti, joka on ollut toiminnassa vuodesta 1967. Sitä julkaistaan sekä printti- että verkkolehtenä, jonka lisäksi sillä on aktiivisesti päivittyvät verkkosivut. (PMC 2021.) *At The Movies With Peter Travers*-vodcastia julkaistiin epäsäännöllisesti vuosina 2014–2010. Tarkastelen jaksoa *At The Movies With Peter Travers: Birdman*, joka on julkaistu Youtubessa ja lehden verkkosivuilla. Vodcastin pituus on 2,32 minuuttia, eli se on kartoitukseni lyhin. Kriitikoita on yksi.

Elokuvasta on myös tekstiarvio, joka sisältää enemmän ja yksityiskohtaisempaa kuvailua kuin vodcast. Muuten se noudattelee hyvin samankaltaista tyyliä.

Kriitikon puhe on selkeää ja puhekielistä. Hän puhuttelee välillä yleisöä: ”Do you hear me people?” ja katsoo koko vodcastin ajan suoraan kameraan. Kuvakoot vaihtelevat puolikuvan, puolilähikuvan ja lähikuvan välillä. Taustalla on punainen verho. Kriitikon esiintyminen on muuten melko eleeöntä, mutta hän leikittelee Birdman-figuurilla, mikä toimii vodcastin alussa myös johdatuksena aiheeseen.

Poikkeuksellista vodcastissa on se, että kriitikko ei lainkaan perustele esittämiään mielipiteitä. Arvio koostuukin lähinnä kuvailusta ja arvottamisesta. Myöskään Aristoteleen skeema ei sovi tähän arvioon, sillä kriitikko ei esitä vasta-argumentteja. Vodcastissa ei ole alku-, eikä lopputervehdyksiä. Sen sijaan kriitikko toteaa hieman talk show:maiseen tyyliin: ”And I’m Peter Travers!” Vodcast tuntuu muutenkin henkilöityneeltä jo nimensä perusteella. Yhdysvalloissa on yleistä, että elokuvakriitikko yhdistetään tekstiinsä ja kriitikko itsessään saattaa olla vaikutin kritiikin lukemiselle (Alanne 2015, 35). Arvostelu ei ole intertekstuaalinen, sillä elokuvaa ei verrata tai suhteuteta muihin teoksiin.

Audiovisuaalisina elementteinä jaksossa käytetään musiikkia, still-kuvaa, animoituja lehden logoja ja tekstejä. Tekstinä näytetään vodcastin, jakson, ohjaajan ja elokuvan nimi sekä suora lainaus kriitikon puheesta. Siinä käytetään myös videopätkiä äänien kanssa ja ilman. Alussa videokuvaa on häivytetty. Videopätkät toimivat tässäkin havainnollistavana ja samalla perustelevana elementtinä kriitikon väitteille. Tekstillä nostetaan esiin ydinsanoja ja -lauseita ja ne toimivat hieman journalistisissa teksteissä käytettyjen muotoilujen ja nostojen tapaan. Esimerkiksi ”Birdman is a movie you’ve got to see!” lausahdus ja teksti nostetaan esiin yhtä olennaisena kuin ohjaajan nimi. (Rolling Stone 2014.) Lausahdus vaikuttaa samalla toimivan elokuvan lopullisena arviona, sillä elokuvalla ei

anneta arvosanaa. Sen sijaan tekstikritiikissä sama kriitikko on antanut elokuvalla neljä tähteä.

Kritiikin lajia on tämän vodcastin kohdalla vaikeaa arvioida, koska kriitikko ei perustele arvostelmiaan. Kuulija ei siis voi tarkkaan tietää, mitkä ovat olleet arvottamisen kriteerit. Arvostelussa on saatettu käyttää esteettis-formaalisen kritiikin ja auteur-kritiikin näkökulmia, sillä elokuvan kuvausta ja ohjaajaa kehuaan vuolaasti. Esteettis-formaalisessa kritiikissä elokuvia arvostellaan erityisesti muodollisten tai esteettisten kriteerien pohjalta (Hietala 2012, 174).

5.5 Empire

Empire on Bauer Media groupin elokuva- ja viihdelehti. Sitä julkaistaan digi- ja printtilehtenä, jonka lisäksi sillä on podcast, verkkosivut ja tapahtumia. (Empire 2021.) Empirelta analysoin podcast-jakson *The Empire Film Podcast #456 – Liam Neeson and Michael Richardson, John Lee Hancock*. Podcastia julkaistaan usealla eri sivustolla, muun muassa Spotifyssa ja Google podcasteissa. Samasta elokuvasta on julkaistu tekstimuotoinen arvio Empiren sivuilla ennen podcastin julkaisua. Kirjoittaja ei esiinny podcastissa.

Empiren liki kahden tunnin podcast on ehdottomasti kartoitukseni pisin, mutta tarkastelun arvion osuus on vain 16 minuuttia, eli keskiluokkaa. Tarkastelemani Zack Snyder's Justice League-elokuvan arvostelu sijoittuu podcastin loppuun. Kriitikoita on neljä ja arvostelun aikana heistä jokainen esittää vuorollaan oman mielipiteensä elokuvasta, mutta siitä keskustellaan myös yhdessä. Lopussa kuullaan kriitikoiden yhteenvedot elokuvasta ja lehden elokuvalla antama tähditys.

Tyyli on viihteellinen ja se näkyy hyvin puhekielisessä kielenkäytössä, joka sisältää slangia ja kirosanoja, runsaassa huumorissa, kuten kriitikoiden liioitelluissa reaktioissa toistensa puheisiin. Vaikuttaa siltä, että keskustelu pyritään pitämään vapaamuotoisena, mutta yksi kriitikoista jakaa arvostelun alussa muille puheenvuorot: "Benjamin, this four-hour version, what's different about it, set it up for us, and is it an improvement on the 2017 vintage?" (The Empire Film Podcast 2021.) Kriitikot puhuvat kuitenkin ajoittain hyvin nopeasti ja päällekkäin, joten puheesta on välillä vaikeaa saada selvää.

Yleisöä puhutellaan kerran: "Not to give too many spoilers away, but I'm pretty sure that you all know by now that there's an epilogue." (The Empire Film Podcast 2021.) Podcastin alussa tervehditään yleisöä kriitikko kerrallaan ja esitellään nämä samalla, lopussa

yleisöä tervehditään uudestaan samalla tavalla ja kehoitetaan kuuntelemaan seuraavalla kerralla.

Kriitikoilla on hieman toisistaan eriäviä mielipiteitä, mikä tuo podcastiin hieman vastakkainasettelun tuntua. He tarkastelevat elokuvaa myös osin erilaisista ja toisiaan täydentävistä näkökulmista. Useampi kriitikko tuo siis lisäarvoa arvosteluun.

Osa mielipiteistä jätetään perustelematta toteamalla, että asiasta keskusteltaisiin paremmin ”spoiler-special”-jaksossa, jossa juonesta voitaisiin ilmeisesti keskustella tarkemmin. Toisiinsa kytkeytynyttä kuvailua, analyysiä ja arvottamista on runsaasti. Arvio on intertekstuaalinen, sillä elokuvaa verrataan toisen ohjaajan versioon samasta elokuvasta ja muihin Marvel-elokuviin. Siinä voikin nähdä genre- ja auteurkritiikin piirteitä. Toisaalta ohjaajakeskeisyys on ollut yleistä kritiikissä aina 1950-luvulta lähtien (Hietala 2012, 169). Arvostelu ei noudata Aristoteleen skeemaa. Audioelementteinä podcastin introna ja outrona käytetään jingleä. Jinglessä soi elokuvamusiikki, mikä sopii podcastin teemaan.

5.6 Image

Image on A-lehtien kustantama aikakauslehti. Se käsittelee muun muassa ihmissuhteita, asumista, kulttuuria ja julkisuuden henkilöitä. (Aikakausmedia 2021.) Tarkastelen Imagen ja Jakso.fi:n podcast-jaksoa *Anton & Joonas: Rakkautta ja Anarkiaa 2016*. Podcastin julkaisuyhteys jää hieman epäselväksi, koska podcastia ei enää löydy linkin <http://blogit.image.fi/antonjoonas/> takaa. Elokuvia ja muuta kulttuuria käsittelevä *Anton & Joonas*-podcast on kuitenkin julkaistu muun muassa Soundcloudissa, Jakso.fi:ssä ja Spotifyssa. Podcastista on 11 jaksoa ja ne on julkaistu epäsäännöllisesti vuosina 2016–2017. Aluksi jaksoja on tullut kerran tai kaksi kuukaudessa, mutta pian julkaisuväli on pidentynyt. Taukojen pitämisestä tai podcastin lopettamisesta ei ole mainittu kuuntelijoille ja kyse voikin olla podfading-ilmiöstä. Podfading-ilmiössä lupaavasti alkaneen podcastin taso laskee ja julkaisuväli pitenee, kunnes se yllättäen lopettaa. Podfadingia voidaan ehkäistä pitämällä taukoa, ja niin tässäkin on välillä tehty, mutta tauon pitämisestä tulisi aina ilmoittaa kuulijoille. Lopettamisen syynä saattaa olla esimerkiksi suuritöisyys tai ajan puute. (Morris ym. 2008, 390.) Valitsemani jakson kokonaiskesto on noin 65 minuuttia ja tarkastelemani *Everybody Wants Some!!*-elokuvan arvostelun osuus noin 17 minuuttia. Imagen sivuilla ei ole elokuvasta tekstiarviota. Jakson lopussa käytetään Jakso.fi:n omaa jingleä.

Kriitikoita podcastissa on kaksi. Heidän puhetapansa tuntuu harkitun selkeältä ja rauhalliselta, mutta innostuessaan he saattavat puhua myös hieman päällekkäin. Keskustelu on puhekielistä, mutta siinä ei käytetä anglismeja. Elokuvalle ei anneta arvosanaa.

Arvostelijat ovat selkeästi erimielisiä kyseisestä elokuvasta. Elokuvasta pitänyt kriitikko perusteli mielipiteensä toista useammin ja perusteellisemmin. Kielteisen arvion antajan tulisi kuitenkin kiinnittää erityistä huomiota mielipiteensä perusteluun (Heikkilä 2012b, 43). Monesti aivan kielteiset arviot perustuvat vain yhteen näkökulmaan (Hietala 2012, 168). Kummatkin kriitikot käyttävät jonkin verran omia kokemuksiaan perusteluina mielipiteilleen.

Mutta tavallaan tätä leffaa katsoessa silti jotenkin häiritäisi se että nämä tyypit esitään näin jotenkin mukavina ja kivoina tyyppinä, koska ne on tällaisia urheilijatyyppejä, siis ne on kusipäitä, ne on hirvittävän julmia tyyppiejä, se on hirvittävän ulossulkeva rinki, mä en ikinä pääsisi tuon ikäisenä tuonne sisälle, se mun mielestä tuntuu tosi julmalta, ja se on vaan tosi paska systeemi ja sen takia mä vihasin tuota. (Anton & Joonas 2016.)

Kummankin kokemukset urheilujoukkueista ovat erilaiset, ja ne vaikuttivat siihen miten realistisena ja hyvänä he elokuvaa pitivät. Toisaalta toinen kriitikko olisi myös halunnut, että elokuvan keskushahmoja olisi kritisoitu, vaikka tämä ei toivonut elokuvalta liiallista moralisointia. Alussa pohditaan myös elokuvan ohjaajan merkittävyyttä. Kriitikissä yhdistyvät siis realismikritiikin, ideologia ja moraalikritiikin ja auteuristisen kritiikin näkökulmat.

Kriitikissä tuodaan mielestäni harvemmin esiin arvosteluun vaikuttavia omakohtaisia kokemuksia ainakaan tässä määrin. Tässä se mielestäni kuitenkin toimii, sillä näin kuulijalle selviää, mihin näinkin paljon toisistaan poikkeavat mielipiteet perustuvat. Kriitikissä sekä kuvaillaan, analysoidaan että arvioidaan elokuvaa, mutta Aristoteleen skeemaa se ei noudata. Elokuvalle ei anneta arvosanaa eikä sitä suhteuteta muihin kaltaisiinsa elokuviin.

6 TULOSTEN YHTEENVETO

Löysin ammattimaisia, elokuvakritiikkiä sisältäviä vodcasteja ja podcasteja kartoittaessani esittelyjä, arvosteluja ja analyyssejä. Akateemista kritiikkiä en etsinyt. Vodcasteista kuusi on arvosteluja, kaksi esittelyä ja yksi analyysi, jossa kuitenkin lähtökohtana oli mielipide (liite 1, taulukko 1). Yleensä analyysseissa ei tulisi käyttää arvottavaa kieltä (Spadoni 2014, 32–33). Kaikki löytämäni podcastit ovat arvosteluja. Otin tietoisesti sisällysanalyysiin vain arvostelut.

Esittelyt tai ”puffit” eroavat muista kritiikin muodoista siinä, ettei niissä arvoteta. Kuitenkin juuri arvottaminen erottaa kritiikin muusta taidepuheesta (Heikkilä 2012b, 42). Silti puffikirjoittelun suosio on ollut kasvussa (Toijonen 2003, 31). Esimerkiksi Episodi siirtyi pidemmistä vodcast-arvosteluista lyhyisiin trailerkatsauksiin, jotka muistuttavat lähinnä internetissä suosittuja reaktiovideoita. Puffit antavat elokuville käytännössä ilmaista ja kritiikitöntä mainostilaa. Arvostelemattomuus ei välttämättä häiritse yleisöä, jonka mielestä esittely voi olla jopa miellyttävämpi tapa tutustua elokuvaan (Nupponen 2011, 26). Antti Alasen (2003, 10) mukaan elokuvajournalismissa onkin aina ollut linja, jossa tuotanto- ja levitysyhtiöiden materiaaleja julkaistaan kritiikittömästi ja melkein sellaisenaan.

Veijo Hietalan (2009, 69) mukaan kritiikin tulisi pyrkiä perustelemaan mielipiteensä ”objektiivisesti”. Perusteluina kritiikissä toimivat kuvaus ja tulkinta (Heikkilä 2012b, 43). Useimmissa analysoimissani kritiikeissä pyrittiin perustelemaan edes osa siinä esitetyistä mielipiteistä. Poikkeus oli Rolling Stonen *In The Movies with Peter Travers*, jossa Travers ei analysoinut tai perustellut juuri mitään.

Podcastit ja vodcastit ovat yleensä 10, 30 tai 60 minuutin pituisia, mutta pituus voi vaihdella myös podcastin tyyppin mukaan (Barker ym 2017, 125–126). Oman työni tulokset ovat jossain määrin ristiriidassa tämän kanssa, sillä tarkastelemieni vodcastien pituudet vaihtelevat noin 2,30–40 minuutin välillä, ja podcasteissa 19–116 minuutin (liite 1, taulukko 1; liite 2, taulukko 2). Yksittäisen elokuvan arvostelu saattaa kuitenkin olla lyhyempi. Arvostelijoiden suuri määrä saattaa kasvattaa osan kestoa.

Aineiston vodcasteissa keskitytään yleensä vain yhteen aiheeseen, kun taas joissain podcasteissa niitä on useita. Useammassa aiheessa on vaarana se, että yleisö ei aina jaksa seurata koko jaksoa, jos on kiinnostunut vain tietystä osiosta (Barker ym. 2016, 133).

Tärkeiden juonenkäänteiden tai loppuratkaisun paljastaminen on kartoitukseni podcasteissa ja vodcasteissa melko yleistä. Paljastuksista kuitenkin yleensä varoitetaan etukäteen, ja osassa paljastuksille on jopa varattu oma osio tai jakso. Hietalan mukaan tällaisia paljastuksia pitäisi kriitikissä ehdottomasti välttää, sillä niillä voi jopa suututtaa lukijan (Hietala 2009, 72).

Kaikissa tarkasteluni podcasteissa käytetään jinglejä. Joissain niitä käytetään podcastin teemana tai tunnisteena introissa tai outroissa, joskus myös elävöittämään puhetta kesken podcastin. (Liite 2, taulukko 2.) Musiikin sisällyttämisellä voidaan antaa ammattimainen kuva ja pitää yllä kuulijan kiinnostusta (Barker ym. 2016, 127). Kartoituksen vodcasteissa käytetään runsaasti erilaisia audiovisuaalisia elementtejä, kuten tekstiä, videota, still-kuvaa, jinglejä, musiikkia ja erilaisia animaatioita. Lisäämällä videoon tekstinä yksittäisiä sanoja tai lainauksia, voidaan korostaa esimerkiksi tärkeitä termejä tai pääkohtia – hieman sanomalehden nostojen tapaan. Animaatiot ovat erilaisia tunnuksia tai logoja ja jinglejä hyödynnetään samaan tapaan kuin tarkastelun podcasteissa. Episodi esimerkiksi käyttää spoilerivaroitus-jingleä tehokeinona ja huomion herättäjänä. Still-kuvalla palautetaan usein katsojan mieleen jokin mainittu henkilö tai elokuva.

Videota käytetään usein havainnollistamiseen ja perusteluun ja videopätkät onkin yleensä valikoitu tukemaan kriitikon puhetta. Analysoitujen vodcastien puheessa ollaan yleensä ytimekkäämpiä ja vähemmän kuvailevia kuin saman median tekemässä kirjallisessa elokuva-arvostelussa. Videota käytetäänkin auttamaan tässä kuvailussa. Silti varsinkin yksityiskohdat jäävät yleensä kirjalliseen kritiikkiin. Toisinaan vodcast asettaa elokuvan siinä määrin etusijalle, ettei kriitikkoa kuvata lainkaan, kuten IGN Nordicissa. Yleisempää kuitenkin vaikuttaisi olevan, että kriitikot esiintyvät kameran edessä ja elokuvaa näytetään pätkissä. Kun kriitikoita on kaksi tai enemmän, he istuvat kuin keskusteluohjelmassa: kasvot yleisön näkyvillä, mutta samalla kulmassa kohti toisiaan. Tämä mahdollistaa sekä katsojan että keskustelukumppanin huomioimisen.

Moni sisällönanalyysini podcast ja vodcast arvioi elokuvia ennemmin sanallisesti kuin tähdillä tai arvosanoilla. Alanen (2003, 11) kuvailee tähtien ja pisteiden antamista hyväksi kuluttajan palvelemiseksi. Samalla hän toteaa, että suurin osa elokuvista ansaitsee kolme tähteä neljästä. Mielestäni voisikin pohtia tähdittämisen mielekkyyttä ja sitä, erotteleeko tähtiasteikko elokuvia tarpeeksi.

Kritiikkejä julkaistaan niin tekstiin liitettynä kuin itsenäisinäkin. Tekstin yhteydessä ne saattavat täydentää tekstiarviota tarjoamalla kuvitusta tai useamman mielipiteen.

Vodcast saattaakin toimia myös mielenkiinnon herättäjänä. Siitä saa nopean arvion ja kenties arvosanan, ja jos aiheeseen haluaa perehtyä lisää, voi lukea myös tekstiarvion. Toisinaan videon sisältö on vain purettu tekstiksi, kuten Insiderin analyysissa. Ehkä tällä palvellaan niitä, jotka eivät pysty tai halua katsoa.

Useimmissa analysoimissani arvosteluissa kriitikoita on enemmän tai kaksi. Se tuo vodcastiin ja podcastiin moniäänisyyttä ja tarjoaa yleisölle parhaimmillaan useita erilaisia, perusteltuja mielipiteitä elokuvasta. Varsinkin huonosti suunnitellussa tai erityisen kiihvana käyvässä keskustelussa kriitikot kuitenkin puhuvat usein nopeasti ja toistensa päälle. Keskusteluaiheiden suunnittelu etukäteen voi auttaa pysymään aiheessa. Valmiiksi ei kuitenkaan kannata käsikirjoittaa, koska silloin puhe saattaa kuulostaa jäykältä. (Barker ym. 2016, 126.) Elina Saksalan mukaan parijuontamisessa on aina myös sisäänlämpiävyyden vaara. Jos juontajat vain pitävät hauskaa keskenään, saattaa yleisöstä tuntua ulkopuoliselta. (Paula Salovaara Saksalan 2012, 159 mukaan.) Toisinaan saataan haluta myös luoda korostetusti mielipide-eroja. Voi myös miettiä, että jos kaikki kriitikot ovat samaa mieltä, olisiko pärjätty yhdelläkin kriitikolla.

Useissa analyysini podcasteissa ja vodcasteissa on selkeästi pyritty puheen ja esiintymisen selkeyteen, mutta se ei eri syistä aina toteudu. Monissa pyritään lisäksi viihdyttävyyteen esimerkiksi rennolla puhetyylillä ja ilmeilyillä ja niillä kevennetään myös tunnelmaa tai luodaan monimerkityksisyyttä, johon ei tekstissä välttämättä kyetä.

Tarkastelun podcastit ovat levinneet melko laajasti eri sivustoille, vain Kulttuuriturilainen on kuunneltavissa vain kahdella. (Liite 2, taulukko 2.) Vodcastit puolestaan näyttäisivät olevan saatavilla yleensä vain median omalta kotisivulta ja Youtubesta (liite 1, taulukko 1).

Monessa analysoimassani arvostelussa yhdistyy useamman kuin yhden elokuvakritiikin lajin arvotustapa. Useimmissa harjoitetaan genrekritiikkiä, mutta oikeastaan niissä oli myös kaikkia muita Hietalan (2012, 168–175) määrittelemiä kritiikin lajeja, paitsi tähti- ja kulttiteoskritiikkiä. Rakenne noudatteli useimmissa kuvailu, analyysi ja arvottaminen -kaavaa. Esittelyissä tosin arvottamista ei tehdä. Yksikään analyysini arvostelu ei noudata Aristoteleen skeemaa ja lähes kaikki ovat intertekstuaalisia. Julkaisutahti on useimmissa myös täysin epäsäännöllinen, vaikka yleisö voi menettää mielenkiinnon, jos julkaisutahti on hidas. Podcasteja ja vodcasteja kannattaakin julkaista säännöllisesti, esimerkiksi keran viikossa. (Barker ym. 2016, 133.)

7 JOHTOPÄÄTÖKSET

Elokuva-arvosteluita sisältävät podcastit ja vodcastit uudistavat kritiikkiä muun muassa audiovisuaalisilla ilmaisukeinoillaan, useamman henkilön yhteiskritiikeillä, ja radion ja televisionkin tyyliä hieman muistuttavalla, yleisöä puhuttelevalla ja hyvin arkista ja epämuodollista kieltä käyttävällä retoriikalla. Toisaalta vaihtelu on vodcasteissa ja podcasteissakin suurta: lyhyistä esittelyistä tarkkaan punnittuihin arvosteluihin ja analyttisiin ja muodollisempiin kritiikkianalyyseihin. Näiden lisäksi internetissä suosittu ilmiöt ja trendit synnyttävät myös uusia kritiikin ilmenemismuotoja, kuten reaktiovideoita ja vodcasteja, joissa eri alojen ammattilaiset arvioivat elokuvasta tiettyä elementtiä oman asiantunteuksensa perusteella. Esimerkiksi parisuhdeterapeutit voivat arvioida käsiteltävän elokuvan ihmissuhteita. Tällaisten internet-ilmiöiden aikana voikin olla aiheellista pohtia uusista näkökulmista ja tarkemmin sitä, mitä elokuvakritiikki nykyään on ja mitä se ei ole. Pelkkään tekstimuotoon se ei kuitenkaan ole enää rajoittunut.

Suomessa elokuvajournalismin ammattimaiset toimijat eivät ole vielä laajasti lähteneet mukaan tekemään kritiikkiä sisältäviä podcasteja ja vodcasteja, vaan ennemmin keskittään esimerkiksi näyttelijöihin. Episodi vaikuttaa tuottavan kritiikkipodcasteja jo totunnaisesti, ja kokeilee erilaisia kritiikkivodcasteja. Harrastelijat puolestaan tuottavat jo paljon elokuva-arvosteluja vodcasteissa. Ulkomailla erilaiset kritiikki-vodcastit ja podcastit ovat jo alkaneet yleistyä, ja niiden tyyli on jo hyvin ammattimainen.

Jatkossa voisi olla kiinnostavaa esimerkiksi tietää, vaikuttaako yhteisen elokuva-arvostelun teko useamman kriitikon kanssa yksittäisen kriitikon arvosteluun ja mielipiteisiin. Yritetäänkö erimielisyyksiä luoda tarkoituksella, vaikka niitä ei olisikaan, tai muuttaako yhdessä käyty keskustelu aidosti mielipiteitä? Entä miten kriitikot tekevät vodcasteja tai podcasteja, ja miksi?

LÄHTEET

Aineisto

Anton & Joonas 2016. Anton & Joonas: Jakso 3 – Rakkautta & Anarkiaa 2016. Viitattu 5.5.2021. <https://jakso.fi/anton-joonas/anton-joonas-jakso-3-rakkautta-anarkiaa-2016>

Chris Stuckmann 2020. Greenland Movie Review. Viitattu 15.4.2021. <https://www.youtube.com/watch?v=-AqqW2L15pY>

Echevarria, G. & Lee, N. 2020. What makes 'Parasite' so shocking is the twist that happens in a 10-minute sequence. Viitattu 5.5.2021. <https://www.businessinsider.com/how-parasite-delivered-one-of-the-best-twists-in-cinema-2020-2?r=US&IR=T>

Filminurkka 2017. Filminurkka osa 208. Viitattu 5.5.2021. https://www.youtube.com/watch?v=SEd36j_n-Uw

Filmspotting 2020. #791: Tenet / I'm Thinking of Ending Things / Feels Good Man. Viitattu 5.5.2021. <https://www.filmspotting.net/episodes-archive/2020/9/4/791-tenet-im-thinking-of-ending-things-feels-good-man>

Helenius, E. 2019. Kulttuuriturilainen-podcast, jakso 3: Ikuisuuseloikuva valmistui sekä metsästäjä-jumalattaret ja aasialaiset elokuvat ihastuttavat. Viitattu 5.5.2021. https://www.rapport.fi/journalisti/elisa-helenius/kulttuuriturilainen-podcast-jakso-3-ikuisuuseloikuva-valmistui-seka-metsastaja-jumalattaret-ja-aasialaiset-elokuvat-ihastuttavat?rs=art_355294&rsd=13406

Huhtala, J. 2019. Onko Avengers: Endgame todella yhden saagan päätös vai pelkkä välivaihe? Siitä keskustellaan nyt. Viitattu 8.4.2021. <https://www.episodi.fi/uutiset/onko-avengers-endgame-todella-yhden-saagan-paatos-vai-pelkka-valivaihe-siita-keskustellaan-nyt/>

Huhtala, J. 2020. Trailerikatsaus: Christopher Nolan palaa juurilleen upealta näyttävässä jännäriissä – ”Näkemättä 5/5?” Viitattu 1.2.2021. <https://www.episodi.fi/uutiset/trailerikatsaus-christopher-nolan-palaa-juurilleen-upealta-nayttavassa-jannarissa-nakematta-5-5/>

Kanerva, A. 2019. Downton Abbey -elokuva tarjosi silmäkarkkia, mutta jätti kaipaamaan kunnon juonta – Jaksossa myös syksyn sarjatäpät. Viitattu 5.5.2021. <https://www.hs.fi/kulttuuri/art-2000006241932.html>

Kinosilmä 2.0 2020. Professori Marston & Ihmenaiset. Viitattu 5.5.2021. <https://podtail.com/fi/podcast/kinosilma/professori-marston-ihmenaiset/>

Prudom, L. 2019. Avengers: Endgame – Review. Viitattu 5.5.2021. <https://nordic.ign.com/avengers-endgame/24580/review/avengers-endgame-review>

Rolling Stone 2014. At The Movies With Peter Travers: Birdman. https://www.youtube.com/watch?v=6-phJy65-yo&list=PLL0ooGQ0asg69efh_ZqdmuGqNG4AaDBsp&index=12

Starburst Magazine 2021. Wonder Woman 1984 Review! Best DC Movie Yet or Yet Another Misfire? Viitattu 5.5.2021. <https://www.youtube.com/watch?v=ilX6MdUkrbk>

The Empire Film Podcast 2021. #456 — Liam Neeson and Micheal Richardson, John Lee Hancock. Viitattu 5.5.2021. <https://podcasts.google.com/feed/aHR0cHM6Ly9yc3MucG9kcGxheXN0dWRpby5jb20vMTI-wOS54bWw/episode/ODbkZjQyZjg2NjE0MzE3MDkxODA4ZGJiY2FmNjI4OWI%3D>

Tirkkonen, N. 2020. Tuomiolla Peruna – Kotimainen uutuskomedia on kuin valopilkku synkässä talvessa! Viitattu 5.5.2021. <https://www.episodi.fi/artikkelit/tuomiolla-peruna-kotimainen-uutuskomedia-on-kuin-valopilkku-synkassa-talvessa/>

Vanity Fair 2020. Relationship Therapists Review 'Guardians of the Galaxy' Relationships. Viitattu 5.5.2021. https://www.youtube.com/watch?v=-_2iKDMxOX4

Yle Areena 2018. Viihdekäyttäjät: Analyysissa supersankarileffat: Onko Avengers parasta, mihin supersankarit pystyvät? Viitattu 28.1.2021. <https://areena.yle.fi/audio/1-4435248>

Kirjallisuus

Aikakausmedia 2021. Image. Viitattu 12.4.2021. <https://www.mediakortit.fi/mediakortit/image/705/#kmt-profiles>

Alanen, A. 2003. Elokvakritiikin haaste. Kritiikin haaste 4/2003. 9–11.

Barker, M.; Barker D.; Bormann, F.; Roberts, M. & Zahay, D. 2017. Social media marketing. A strategic approach. 2. uudistettu painos. Boston: Cengage Learning.

Beard, N. 2014. Storytelling for the 21st Century – Pros, Cons, Examples and Best Practices. Top Rank Marketing. Viitattu 30.1.2021. <https://www.toprankblog.com/2014/01/podcasting-content-marketing/>

Finnpanel 2020. Radiovuosi 2020: Finnpanelin esitys. Viitattu 30.1.2021. https://www.finnpanel.fi/lataukset/radiovuosi_2020.pdf

Critics Choice Accosiation 2019. Chris Stuckmann. Viitattu 6.2.2021. <http://www.criticschoice.com/members/cstuckmann/>

Empire 2021. Empire media pack. Viitattu 11.4.2021. <https://www.bauermedia.co.uk/uploads/empire.pdf>

Suomen arvostelijain liitto ry 2020. SARV julkaisee Kritiikin eettiset ohjeet. Viitattu 5.5.2021. <https://www.kritiikinuutiset.fi/2020/11/14/sarv-julkaisee-kritiikin-eettiset-ohjeet/>

Mehr, M. 2017. Kritiikki elää! Viitattu 5.5.2021. <https://www.kritiikinuutiset.fi/2017/10/03/kritiikki-elaa/>

Heikkilä, M. 2012a. Aluksi. Teoksessa M. Heikkilä (Toim.), Taidekritiikin perusteet. Helsinki: Gaudeamus, 5–7.

Heikkilä, M. 2012b. Johdanto: Taiteesta puheeseen. Teoksessa M. Heikkilä (Toim.), Taidekritiikin perusteet. Helsinki: Gaudeamus, 11–54.

Hietala, V. 2009. Kuvailu, analyysi ja arvottaminen – televisiokritiikin laaja kirjo. Lähikuva 4/2009, 69–78.

Hietala, V. 2012. Elokvakritiikin muuttuvat muodot. Teoksessa M. Heikkilä (Toim.), Taidekritiikin perusteet. Helsinki: Gaudeamus, 142–177.

Hurri, M. 1993. Kulttuuriosasto. Symboliset taistelut, sukupuolikonflikti ja sananvapaus viiden pääkaupunkilehden kulttuuritoimituksissa 1945–80. Väitöskirja. Tiedotusopin laitos. Tampere: Tampereen yliopisto.

Kivimäki, A. 2001. Elokvakritiikki kulttuurihistorian lähteenä. Teoksessa K. Immonen & M. Leskelä-Kärki (Toim.), Kulttuurihistoria. Johdatus tutkimukseen. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura, 281–302.

Morris, T., Terra, E. & Williams, R. 2008. Expert podcasting practices for dummies. Hoboken: Wiley publishing, inc.

Oikuri, J. 2020. Podcast ja sosiaalinen media. Yle Areenan parhaat sosiaalisen median julkaisut vuonna 2019. Opinnäytetyö. Elokuvan ja television koulutusohjelma. Helsinki: Metropolia ammattikorkeakoulu.

Pantti, M. 1995. Elokvajournalismin traditio. Teoksessa A. Honka-Hallila, K. Laine & M. Pantti, Markan tähden. Yli sata vuotta suomalaista elokuvahistoriaa. Turku: Turun yliopiston täyden-tykskoulutuskeskus, 151–160.

Pantti, M. 2002. Elokvakritiikki verkkojournalismin aikakaudella. Lähikuva 1/2002, 85–100.

PMC 2021. Brands. Viitattu 10.2.2021. <https://pmc.com/>

Popmedia 2021. Episodin mediakortti. Viitattu 10.2.2021. <https://www.popmedia.fi/mainonta/lehtimainonta/mediakortti-episodi/>

Radiomedia 2020. Podcast 2020 -tutkimus. Viitattu 4.2.2021. <https://www.radiomedia.fi/sites/default/files/podcastutkimus-2020.pdf>

Sarajärvi, A. & Tuomi J. 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. 2., uudistettu painos. Helsinki: Tammi.

Selkokari, A. 2010. Elokvakritiikin murroksista. Teoksessa H. Jokinen (Toim.), Kritiikin kasvot. Helsinki: Suomen arvostelijain liitto ry, 48–53.

Sims, D. 2017. Podcasting for journalism students. 2., uudistettu painos. Hollywood: Firsthand guides.

Spadoni, R. 2014. A pocket guide to analyzing films. Oakland: University of California Press.

Toijonen, S. 2003. Kritiikin pelko on puffauksen alku. Kritiikin uutiset 4/2003, 31.

Vuori, J. 2021. Laadullinen sisällönanalyysi. Teoksessa J. Vuori (Toim.), Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. Viitattu 10.5.2021. <https://www.fsd.tuni.fi/fi/palvelut/menetelmaopetus/kvali/analyysitavan-valinta-ja-yleiset-analyysitavat/laadullinen-sisallönanalyysi/>

Wikipedia 2021. Chris Stuckmann. Viitattu 6.2.2021. https://en.wikipedia.org/wiki/Chris_Stuckmann

Taulukko 1. Vodcastit kritiikin tyyppin, elementtien, pituuden, arvostelijoiden määrän ja levityksen mukaan.

Nimi	Tyyppi	Elementit	Pituus	Arvostelijoita	Levitys
Chris Stuckmann: Greenland Movie Review	Arvostelu	Video, still-kuvat, animaatio, tekstinä arvosana	5,05	1	Oma Youtube-kanava
Episodi Tuomiolla Vodcast: Avengers: Endgame	Arvostelu	Jinglet, tekstinä avainsanoja	40,24	3	Lehden sivut, oma Youtube-kanava
Rolling Stone: At the movies with Peter Travis: Birdman	Arvostelu	Video, animaatio, tekstinä avainsanoja	2,32	1	Lehden sivut, oma Youtube-kanava
Variety: Captain Marvel´ Review: Does it deliver?	Arvostelu	Video, still-kuvat, animaatio	5,43	2	Lehden sivut, oma Youtube-kanava
Episodi-TV: Trailerikatsaus – Tenet	Esittely	Video, animaatio	7,55	2	Lehden sivut, oma Youtube-kanava
Starburst Magazine: WONDER WOMAN 1984 Review! Best DC Movie Yet or Yet Another Misfire?	Arvostelu	Video, still-kuvat	21,18	2	Oma Youtube-kanava, iTunes ja Spotify. Jakso irrotettu radion lähetyksvirrasta.
Insider: How 'Parasite' Delivered One Of The Best Twists In Cinema 10 Minutes of Perfection	Analyysi (mutta lähtökoh-tana mielipide)	Video, litterointi	7,51	1	Lehden sivut, oma Youtube-kanava
IGN Nordic: Avengers: Endgame - Review	Arvostelu	Video, animaatio, tekstiarvio	3,54	1	Omat sivut, oma Youtube-kanava.
Filminurkka osa 208	Esittely	Video, still-kuvat, animaatio: arvosana, logo ja avainsanat	12,36 (3,28)	1	Televisio, oma Youtube-kanava

Taulukko 2. Podcastit kritiikin tyypin, elementtien, pituuden, arvostelijoiden määrän ja levityksen mukaan.

Nimi	Tyyppi	Elementit	Pituus	Arvos- telijoita	Levitys
Anton & Joonas: Jakso 3: Rakkautta ja Anarkiaa 2016	Arvos- telu	Jingle	65,33 (17)	2	Image, Jakso.fi, Podtail, Spotify, Acast ym.
Kinosilmä 2.0: Professori Marston ja Ihmenaiset	Arvos- telu	-	76 (48)	2	Kriitikon kotisivut, Apple Podcasts, Spotify, Podtail ym. Youtubessa still-ku- valla
HS Kulttuuriosasto: Downton Abbey-elokuva ja sarja- tärpit	Arvos- telu	-	48,57 (15,20)	2	Supla, Spotify, Google Podcasts, Apple Podcasts
Kulttuuriturilainen-podcast, jakso 3: Ikuisuuselo- kuva valmistui ja metsästäjä- malattaret ja aasialaiset elokuvat ihastuttavat	Arvos- telu	Jingle	36,12 (6)	2	Rapport, Soundcloud
Viihdekäyttäjät: Analyysissä supersankarileffat: Onko Avengers parasta, mihin supersankarit pystyvät?	Arvos- telu	Jingle	41,58 (18)	2	Yle Areena, Podtail, Podchaser, Listennotes ym.
Filmspotting: #791 Tenet / I'm Thinking of Ending Things / Feels Good Man	Arvos- telu	Jingle, elokuva- musiikkia	91 (28)	2	Filmspotting, Spotify, Google Podcasts ym.
The Empire Film Podcast: #456 Liam Neeson and Michael Richardson, John Lee Hancock	Arvos- telu	Jingle	116 (16)	4	Apple Podcasts, Soundcloud, Spotify, Podtail ym.
Episodi: Tuomiolla Peruna	Arvos- telu	Jingle	19	3	Episodi, Soundcloud, Spotify, Podtail ym.